

KLIMA- BORGER- PANELETS ANBEFALINGER

HØRSHOLM
2022

Udgivet 28.november 2022

Samlede anbefalinger og procesdokumentation

Klimaborgerpanelet i Hørsholm
Kommune

Redaktion

Hørsholm Kommune og
klimaborgerpanelets
tredjepartssekretariat We Do
Democracy.

Indhold

We Do Democracy,
Klimaborgerpanelets redaktørgruppe
og Klimaborgersamlingens deltagere.

Layout

Johanne Storgaard Brok, Hørsholm
Kommune

Hørsholm Kommune

Center for By & Miljø

For henvendelse vedrørende
Klimaborgerpanelet:

Kontakt: Johanne Storgaard Brok,
Nathan Campion og Thomas Skaarup
Østergaard, Hørsholm Kommune

Mail: klimaplan@horsholm.dk

Web
[borgerlab.horsholm.dk/da-
DK/folders/etklimaneutralthorsholm](http://borgerlab.horsholm.dk/da-DK/folders/etklimaneutralthorsholm)

HØRSHOLM KOMMUNE

INDHOLD

Læsevejledning	1
Klimaborgerpanelets medlemmer	2
DEL 1: INTRODUKTION	3
• Klimaborgerpanelets mandat og opgave	4
• Tredjepartsudtalelse, We Do Democracy	5
• Ekspertpersonens udtalelse	6
DEL 2: BORGERPANELETS ANBEFALINGER	7
• Vision og værdier	8
• Klimatilpasning	13
• Reduktion af drivhusgasser	19
◦ Natur	20
◦ Bolig	27
◦ Transport	31
◦ Energi og forsyning	39
DEL 3: DOKUMENTATION	54
• Rekruttering af borgerpanel	55
• Borgerpanelets arbejdsproces	58
• Holdet bag	62
BILAG	64

LÆSEVEJLEDNING

Kære kommunalbestyrelse- og øvrige interesserede,

Du sidder nu med den samlede anbefaling fra Hørsholms Klimaborgerpanel. Rapporten er opdelt i tre dele med underafsnit, der kan læses uafhængigt af hinanden.

Den første del er introduktion til baggrunden for anbefalingerne. Den del er udarbejdet af Hørsholm Kommune, Rådgiverne We Do Democracy, der som tredjepartsekretariat har ledet panelets arbejde, og Karina Andrade, der har ageret som borgerpanelets tilknyttede ekspert.

I denne del beskrives den opgave, I som Kommunalbestyrelse har stillet borgerpanelets medlemmer, og som anbefalinger derfor også besvarer. Der er også en validering af processen og en udtalelse fra borgerpanelets ekspert, der omhandler, hvad det er vigtigt at have for øje, når man læser anbefalingerne.

Den anden del udgør borgerpanelets samlede anbefalinger og konkrete forslag. Denne del er udarbejdet og skrevet af borgerpanelets medlemmer. Det er deres perspektiv på, hvordan opgaven skal besvares. For at kunne besvare opgaven kommer først borgerpanelets vision og værdier. Både visionen og værdierne har været guidende for hele panelets arbejde og dermed også de forskellige anbefalinger. Borgerpanelet har også både forholdt sig til CO₂-reduktioner og klimatilpasning. Klimatilpasningssporet rummer en række principper, der skal guide kommunens videre arbejde med emnet.

Anbefalingerne, der omhandler CO₂-reduktioner inden for fem områder, indeholder alle: en drøm, hvad vi skal omstille væk fra og hen imod, og konkrete forslag til omstillingen. Forslagene til hver enkelt anbefaling står i prioriteret rækkefølge. Det forslag under de forskellige temaer, som flest borgere synes var vigtigst står øverst og så fremdeles.

Den tredje del er dokumentation af processen. Denne del er udarbejdet af We Do Democracy og Hørsholm Kommune. Her kan I læse, hvordan lodtrækningen til borgerpanelet foregik, og hvordan medlemmerne af panelet blev sammensat. I kan også læse om borgerpanelets møder og de vidensinput, som medlemmerne fik.

God læselyst!

KLIMABORGERPANELETS MEDLEMMER

Annie Skinbjerg Jensen

Asger Myken

Bent Bro

Birgit Bilde Tystrup Larsen

Bo Østergaard

Caroline Pontoppidan

Charlotte Louise Nielsen

Henrik Houmann Jakobsen

Ib Tune Olsen

James Lee Bullock

Julie Hefting Pedersen

Karin I.M. Egede

Karin Modin Sørensen

Karin Thomsen

Kristina Falberg Goth

Lis Ulfshøj Øbell

Mads Mikkelsen

Mette Clemmensen

Mette Maria Limborg

Pernille Vibeke Gaardbo

Stefan Alvits Sørensen Krüger

Tristan Thorvald Francis

DEL 1: INTRODUKTION

KLIMABORGERPANELETS OPGAVE OG MANDAT

Kommunalbestyrelsen inviterede Klimaborgerpanelet til at hjælpe med at udvikle anbefalinger til følgende spørgsmål:

Vi har brug for din hjælp til at prioritere, hvordan Hørsholm Kommune skal komme i mål med at blive en CO₂-neutral og klimarobust kommune.

Spørgsmålet, der samtidig fungerede som Klimaborgerpanelets opgave, havde altså to dimensioner. Borgerne skulle både forholde sig til, hvordan Hørsholm kunne blive en CO₂-neutral kommune, men også, hvordan kommunen kunne blive klimarobust. Det betyder, at borgerne både arbejdede med CO₂-reduktioner og med klimatilpasning i forhold til Hørsholm Kommune.

Igennem fire samlinger har borgernes opgave og mandat været at undersøge og arbejde med kernespørgsmålet og endelig at udarbejde anbefalinger til, hvordan Hørsholm bliver både CO₂-neutral og klimarobust.

Kommunalbestyrelsen har forud for processen forpligtet sig på at støtte op om borgerpanelets arbejde med at udvikle uvildige anbefalinger. Derudover har kommunalbestyrelsen også forpligtet sig på at lytte til anbefalingerne i forbindelse med det videre arbejde med kommunens klimahandlingsplan. Den endelige beslutningskompetence ligger dog hos kommunalbestyrelsen.

TREDJEPARTSUDTALELSE – WE DO DEMOCRACY

We Do Democracy har foretaget faciliteringen af Klimaborgerpanelet og har udgjort panelets uafhængige tredjepartsekretariat. We Do Democracy kan bekræfte, at borgerpanelet har fulgt OECD's internationale retningslinjer for deliberative processer jf. Good Practice Principles For Deliberative Processes for Public Decision Making.

Dette gælder i forhold til parametre som brug af åben invitation til borgere via Digitalpost, brug af armslængdeprincip ved lodtrækning og brug af uafhængigt tredjepartssekretariat og nedskrevet tredjepartsaftale om en åben, offentlig og transparens proces, brug af uvildige eksperter og ekspertviden, antal medlemmer af borgerpanelet, antal dage til deliberation og forpligtigelsen fra Hørsholm Kommunes kommunalbestyrelse på at modtage og respondere på de endelige anbefalinger.

Borgerpanelets 24 repræsentativt udvalgte borgere har deltaget engageret i dialog med eksperter og med hinanden i udforskningen af, hvordan Hørsholm kan blive både klimarobust og CO₂-neutral. Tilsammen har borgerne brugt omkring 660 timer og bidraget med stor dedikation i opgaveløsningen, og udformet gennemarbejdede anbefalinger.

De 24 borgere blev fundet ved åben invitation til 20.401 borgere over 16 år ved brug af Digitalpost og stratificeret lodtrækning. Tilsammen afspejler medlemmerne af borgerpanelet Hørsholm Kommunes demografiske sammensætning på tværs af alder, køn, uddannelsesniveau og bopæl i kommunen.

Borgerpanelet udgør således en repræsentativ mini-offentlighed og en fællessum af erfaringer, perspektiver, bekymringer og håb, der samlet findes i Hørsholm på tværs af alder og livsanskuelser. På den måde har borgerne haft alt den hverdagsekspertise, der er central for at komme med afbalancerede og kloge løsninger til store udfordringer som klimakrisen.

Det er We Do Democracys samlede vurdering, at borgerpanelet har leveret en både nuanceret og afbalanceret anbefaling- med opbakning fra alle borgersamlingens medlemmer, med det forbehold, at en borger valgte at benytte sig af muligheden for at komme med en mindretalsudtalelse. Den omhandler forslag #1 under temaet "naturen i centrum" og forslag #2 under temaet "energibesparende transport". Mindretalsudtalelsen ligger som et bilag sidst i rapporten.

EKSPERTPERSONENS UDTALELSE

Hvis den grønne omstilling skal lykkes, skal vi løfte i flok

Vi er stærkere når vi står sammen og de løsninger, vi udvikler sammen med hinanden, og ikke bare for hinanden, indeholder størst kvalitet. Med en så kompleks udfordring, som vi står overfor med klimakrisen, kræves der ekstra engagement for at lytte og lære af hinanden for at finde løsninger.

Både borgere og kommuner vil den grønne omstilling og dette er ikke mindst gældende i Hørsholm. Borgerne drømmer om en grøn kommune, hvor der er plads til naturen. De vil en omstilling, som alle kan være med i og til. Det ser vi i anbefalingen om, at energiforsyningen i Hørsholm skal være fossilfri, samt en prioritering af undervisning i grønne vaner og omstilling til både børn og ældre.

Den grønne omstilling kræver også mod og evnen til at anskue det påkrævede med en positiv vinkel. Det afspejler sig i panelets anbefaling om, at vi skal køre mindre individuelt i forurenende køretøjer og i det hele taget kigge på vores transportvaner. Den grønne omstilling behøver ikke kun at handle om noget, vi skal give afkald på. I anbefalingen ligger der et stort potentiale for merværdier i form af mindre støj og luftforurening.

Anbefalingerne er skrevet af helt almindelige borgere, der har fået input fra en række eksperter. Når man som beslutningstager eller nysgerrig borger læser forslagene, bør man have følgende in mente:

- 1. Anbefalingerne viser borgernes perspektiv.** Medlemmerne af Hørsholms Klimaborgerpanel har selv valgt hvilke undertemaer, konkrete forslag og prioriteringer, der skal med i anbefalingen. Det er dermed ikke alle tænkelige forslag, som er med i anbefalingerne, men lige netop dem, som borgerne fandt vigtigst, og dem, der dermed betød mest for dem.
- 2. Fokuser på intentionen bag anbefalingen.** Anbefalingerne opererer på en række forskellige niveauer, hvor der både er principper, konkrete forslag med målepunkter og alt derimellem. Derfor skal man have de store linjer og især intentionerne i fokus, når man læser anbefalingerne, og ikke dykke ned i de enkelte decimaler i målepunkterne.
- 3. Tag anbefalingerne seriøst – det fortjener de.** Borgerpanelet er en divers gruppe af mennesker, der afspejler Hørsholm kommune, og har brugt en masse tid på at komme med anbefalinger til kommunalbestyrelsen. Derfor bør man som beslutningstager tage anbefalingerne seriøst og være lydhør overfor ideerne.

– Karina Andrade, Seniorprojektleder i Gate21

DEL 2: BORGERPANELETS ANBEFALINGER

1. VISION OG VÆRDIER

KLIMABORGERPANELETS VISION FOR HØRSHOLM KOMMUNE

*Hørsholm Kommune skal være et CO₂-
neutralt og klimarobust forbillede. Der
skal være fokus på natur og kreative
løsninger, som så vidt muligt ikke
begrænser borgere og erhvervslivet.*

**BEVAR DEN
GRØNNE
KOMMUNE**

**KLIMA-
BASEREDE
BESLUTNINGER**

**FORANDRINGS
-
PARATHED**

**ÅBENHED I
PROCESSER**

MOTIVATION

BEVAR DEN GRØNNE KOMMUNE

Vi skal bevare de grønne områder i kommunen, og borgerne skal have mulighed for at bruge dem med henblik på deres fysiske og psykiske sundhed.

Naturområderne skal have lov til at være naturområder. Der kan tænkes flere funktioner ind i naturområder, men med respekt for at bevare den oprindelige natur og de fredede områder.

KLIMABASEREDE BESLUTNINGER

Klimaet skal integreres i alle beslutninger i kommunen, samt hos og for alle borgere. Klimaet, det sociale og det økonomiske skal gå hånd i hånd. Der skal være åbenhed om CO₂-aftryk af beslutninger.

FORANDRINGSPARATHED

For at skabe forandringsparathed, er det nødvendigt, at initiativer er inspirerende og motiverende. Det skal være nemt, bekvemt, billigt og sundt. For at få alle med er det nødvendigt, at økonomi, strukturer og løsninger ikke må arbejde imod hinanden og på en let måde, kan skabe begejstring.

Der skal skabes mulighed for at afprøve nye initiativer i samarbejde med borgerne.

De bedste løsninger skabes i fællesskab.

MOTIVATION

Kommunen, erhvervslivet, borgerne og foreningslivet skal gensidigt kunne motivere hinanden. Det skal være kommunen, der er primus motor for at sikre alle aktører er med.

ÅBENHED I PROCESSER

Der skal være borgerinddragelse tidligt i processer. Der skal også være ærlighed om resultater og konsekvenser. Større synlighed for borgerne om processer og aktiviteter i kommunen.

2. KLIMATILPASNING

A. PRINCIPPER FOR KLIMATILPASNING

Klimapanelet anbefaler at arbejdet med at gøre Hørsholm til en klimarobust kommune følger disse principper:

1. Åbenhed om lokale trusler i forbindelse med nedbør eller stormflod

- Information om kommunens planer om tiltag til forebyggelse, hvor, hvornår og hvordan bl.a. til afklaring af opgavefordeling mellem private og kommunen.
- Udvikle en beredskabs-app, der både hjælper med forebyggelse, forberedelse og afhjælpning, varsler borgerne om skybrud, og hvad man kan gøre for at afbøde (f.eks. hvor man evt. kan hente sandsække, regnvandsbeholdere osv.)
- Borgerne skal forhåndsorienteres og kunne acceptere ulemper i forbindelse med tiltag til nødvendig fremtidssikret forebyggelse

2. Klimatilpasning løses ved kompromiser på tværs af vores forskellige værdier og behov

- Borgerinddragelse i samarbejde med andre interessenter såsom virksomheder, institutioner og relevante foreninger ved udarbejdelse af kommunens planer inden endelig afgørelse.
- Hensynet til flertallet skal vægtes højere. Der kan evt. støtte til de berørte borgere. Forslag: Bolbroengen bevares, der sikres ekstra beplantning, så engen kan bruges som vandopsamling til fordel for et større område. Selvom det måske er på bekostning af enkelte grundejere.

3. Økonomiske, kulturelle, biodiversitets og menneskelige værdier skal prioriteres ligeligt i vores beslutninger om klimatilpasningstiltag. Yderligere skal det vægtes efter hvor mange borgere, det berører (påvirkningsgrad)

- Ved udrulning af separatkloakering (spildevand/regnvand) skal grundene med størst skybrudsrisiko samt befolkningstæthed prioriteres først i planen (sikre det vedtagne serviceniveau for oversvømmelser overholdes)
- Krav om alt nybyg og renovering skal klimatilpasses samt, at der er krav til biodiversitet. Kommunen skal udarbejde krav om, hvor store dele af grunden, der skal beplantes.

4. Klimatilpasning er et fælles ansvar, hvor både kommune, civilsamfund og erhvervsliv har ansvar og incitament til at bidrage

- Der skal gives tilskud ved opsætning af solceller for at sikre incitament hos borger og erhverv.
- Erhvervslivet kan være med til at sponsorere klimatilpasningsløsninger i lokalsamfundet, incitament hos virksomhederne er, at det kan give positiv omtale samt point i ift. B-corp.
- Kommunen skal facilitere og oplyse om plan for klimatilpasningsløsninger. Er det f.eks. hensigtsmæssigt, at den enkelte grundejer etablerer højvandslukke for at forebygge vandindtrængning?
- Strandvejssikring: Sikringen af Strandvejen er kommunens ansvar eksempelvis ved høfder, hvor de private grundejere har ansvaret på egen grund (nytteværdi).
- Man kan udnytte Aboetets viden om planteanvendelse, der kan inspirere til, hvilke planter og træer, der med tanke på fremtidens klima, er mest hensigtsmæssige at plante ud i kommunen. F.eks. planter, der kan klare mere ekstremt vejr.

B. Anbefalinger til understøttende principper i Hørsholm Kommunes arbejde med klimatilpasning

ÅBENHED:

På kommunens hjemmeside skal der være opdaterede informationer om klimatrusselsbilledet, samt opdaterede oversigter over kommunens planer for tiltag herunder hvor, hvornår og hvordan.

ANSVAR:

Det er kommunens ansvar at tydeliggøre for den enkelte borger, institution og virksomhed, hvilken opgave og ansvar, der påhviler den enkelte i forbindelse med forebyggelse og afhjælpning af opståede klimarelaterede situationer.

BORGERINDDRAGELSE:

Ved forudgående borgermøder for hver bydel skal der informeres om trusselsbilledet og kommunens påtænkte tiltag. Derudover er det borgernes og evt. grundejerforeningers og virksomheders evt. individuelle ansvar.

Kommunens prioritering og vægtning af økonomi, kultur, natur og biodiversitet og de almenmenneskelige værdier skal foregå åbent, tilgængeligt og altid understøttet af forudgående borgerinddragelse.

BORGERACCEPT AF ULEMPER:

Kommunen skal sikre forhåndsinformation om mulige gener ved forestående tiltag som f.eks. opgravninger, kørsel med større maskineri og evt. afbrydelse af vand, varme, el, trafikale forhold mv.

3. REDUKTION AF DRIVHUSGASSER

Anbefalinger til hvor og hvordan, man kan arbejde mod at gøre Hørsholm til en CO₂-netural kommune.

Klimaborgerpanelet har arbejdet med fem forskellige områder, som de har produceret anbefalinger til: Natur, bolig, forbrug, transport, samt energi og forsyning.

1. NATUREN I CENTRUM

Klimaborgerpanelets drøm for kommunen:

Grønne områder udvides, så de optager mest mulig CO₂. Der skal være både vilde og plejede områder. Der skal arbejdes mod, at områder i landzone bruges til at lave energi.

Vores omstilling:

Vi skal væk fra at tænke naturen som værende områder i kommunen, men indtænke boliger, brakmarker og græsarealer ind i naturen for at skabe større biodiversitet.

Det vil sikre en om muligt endnu grønnere kommune, vi borgere kan nyde og være i.

Følgende er klimaborgerpanelets forslag til at nå denne omstilling. Forslagene præsenteres i en prioritet rækkefølge.

Forslag # 1*

Der skal tilplantes en del af landbrugsområderne, herunder brakmarker, med energiafgrøder, eks. energipil. Det skal ske med mindst mulig brug af sprøjtemidler.

ROLLER OG ANSVAR

Lodsejere og forsyningsselskaber - kommunen som initiativtager og facilitator.

MÅLEPUNKTER

Opsætning af målsætning for antal beplantet antal hektar skal identificeres af kommunen og igangsættes snarest.

**En mindretalsudtalelse omhandler anbefalingen.
Se bilag på s. 64.*

Forslag # 2

Der skal udvikles arkitektur med integrerede solceller og grønne vægge.

ROLLER OG ANSVAR

Samarbejde mellem videnscentre og entreprenører - med kommunen som initiativtager. Tilpasning af lokalplaner og servitutter så nye tagløsninger tillades.

Værdi i arbejdet: CO₂-neutralitet frem for æstetik.

MÅLEPUNKTER

Kommunen skal straks igangsætte arbejdet med at sikre tilpasninger af lokalplaner og servitutter samt straks igangsætte lobbyarbejde i forhold til ændring af lovgivning omkring udnyttelse af kommunens tage. Lokalplaner og servitutter bør være opdateret inden for 5 år, dvs. 20% færdiggørelse pr. år frem til 2028.

Forslag # 3

Vi skal bruge planter som kan tåle klimaforandringer, for at sikre, at beplantning af arealerne består. Derudover skal vi sikre biodiversitet. Det skal være efter mange bække små-princippet - så også mindre arealer tilplantes.

ROLLER OG ANSVAR

Samarbejde med Arboretet (Københavns Universitet) om valg af plante- og træarter. Kommunen initierer samarbejdet - med KU (el. andre vidensinstitutioner) og lodsejere (herunder kommunen).

MÅLEPUNKTER

Sundhedstilstand af nuværende bevoksning - skal løbende monitoreres og årligt tilpasses.
Forsøgsområder opstartes med udvalgte plantearter og påbegyndes i 2025

Forslag # 4

Områder med almindeligt græs skal reduceres. I stedet bør der plantes mere varieret for at øge biodiversiteten.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen skal igangsætte en holdnings- og adfærdsændring via kampagner og nudging for at motivere private til at ændre græsarealer til mere varieret beplantning.

MÅLEPUNKTER

Kommunen etablerer egne områder som det gode eksempel - 50% inden 2026. Den endelige målsætning opsættes af kommunen.

2. GRØNNE BOLIGER

Klimaborgerpanelets drøm for kommunen:

Alle kommunens bygninger i Hørsholm er energieffektiviseret og har solcelleanlæg.

Vores omstilling:

Vi skal væk fra fossile energikilder.
Vi skal hen imod mere effektive kvadrat metre og genbrug af materialer.

Følgende er klimaborgerpanelets forslag til at nå denne omstilling. Forslagene præsenteres i en prioritet rækkefølge.

Forslag # 1

Gratis energirådgivning til boliger og rådgivning om klimapåvirkning af varmepumpers kølemidler.

Der skal være tilskud til energirenovering.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen skal engagere energikonsulenter, som stilles til rådighed for borgerne.

MÅLEPUNKTER

Ordningen igangsættes i 2023

Forslag # 2

Fremme beplantning (i stedet for belægning) for at reducere afledning af overfladevand. Et incitament kan være nedsættelse af kloakbidrag.

Fremme beplantning med træer i stedet for græsarealer, da det fremmer biodiversitet og optagelse af vand.

Anvende (vild) græsarmering i stedet for hård belægning, hvor det er muligt.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen skal foretage en regulering af kloakbidrag, regulere belægningsgraden og arbejde med regulering i lokalplaner.

MÅLEPUNKTER

I løbet af 2023 er alle tiltag iværksat

Forslag # 3

Kommunen skal afholde Energi-events. Disse events kunne være foredrag eller workshops om energieffektivisering med eksperter på området.

Der skal både være arrangementer, som er åbne for kommunens borgere med rådgivning inden for individuelle løsninger, og events for boligforeninger og virksomheder med rådgivning inden for disse områder.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen arrangerer events og hyrer eksperter.

Kommunen arrangerer og lægger lokaler til "udstillinger", hvor firmaer og rådgivere inviteres til at have en stand.

Borgerne i kommunen deltager i workshops.

MÅLEPUNKTER

Første event i 2023.

Forslag # 4

Kommunens rådhus skal fortsatte ligge i Slotsmarken eller i andre eksisterende bygninger.

Det er tilfældet, da der er betragtelige CO₂-udledninger forbundet med nybyggeri. Hvis det ikke er muligt at finde eksisterende lokaliteter til at huse rådhuset, og der skal bygges et nyt, skal dette fremstå som et eksempel på, hvordan man bygger grønt, bæredygtigt og energieffektivt.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen førsteprioritet er at undersøge, hvorvidt det er muligt at blive i Slotsmarken, og hvis det ikke er muligt, hvilke andre bygninger, der kunne huse rådhuset.

Kommunen skal have som anden prioritet at udskrive en konkurrence om at designe det mest grønne, bæredygtige og energieffektive rådhus i Danmark.

MÅLEPUNKTER

Forløbet skal påbegyndes snarest muligt.

Forslag # 5

Der indføres hjemmearbejdsdage i kommunen, hvor det er muligt.

Dette er der to grunde til:

- For det første vil det reducere transport og den CO₂-udledning, der er forbundet med dette.
- For det andet vil det reducere arealbehov, og dermed gøre det både billigere for kommunen, men også kræve mindre energi til opvarmning.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen skal arbejde for, at der kommer flere hjemmearbejdsdage blandt medarbejderne.

MÅLEPUNKTER

Påbegyndes i 2023

3. OPTIMERING AF RESSOURCER

Klimaborgerpanelets drøm for kommunen:

Vi drømmer om oplyste borgere, der tager et aktivt valg.

Det indbefatter blandt andet øget genbrug, at vi minimerer forbrug generelt og madspild i særdeleshed.

Derudover gælder det, at det klimavenlige valg skal være billigst.

Vores omstilling:

Vi skal væk fra unødvendigt og ubevidst spild

Vi skal bevæge os hen imod borgere, der træffer aktive informerede valg.

Kommunen skal være frontløber, når det kommer til egne valg - samt drive informationen til borgerne.

Følgende er klimaborgerpanelets forslag til at nå denne omstilling. Forslagene præsenteres i en prioritet rækkefølge.

Forslag # 1

Der skal være obligatorisk klimaundervisning af børn i skolerne og daginstitutionerne.

På den måde bliver børn og unge ambassadører for implementering i hjemmet. Børn er de bedste til at inspirere voksne

Det betyder, at der skal være undervisning til lærere og pædagoger i grøn omstilling og især grønt forbrug.

Grupper i civilsamfundet, så som spejdere, kan give input til undervisningsmaterialet i skolen.

Skoler bliver belønnet for at være mere klimavenlige.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen skal igangsætte arbejdet. Det skal selvfølgelig ske i samarbejde med skolerne, daginstitutionerne, undervisningsinstitutionerne og relevante grupper i samfundet.

MÅLEPUNKTER

Kommunen begynder arbejdet i 2023.

Forslag # 2

Kommunen skal vise vejen med deres egne vaner.

Derfor skal kommunen altid gå foran, når det kommer til mere klimavenligt forbrug.

Kommunen skal være opdateret med den nyeste viden og forpligtet til at opdatere borgerne. Det kunne for eksempel være på en særlig hjemmeside eller gennem andre tiltag.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen skal forklare deres egne grønne valg til borgerne.

Kommunen skal oprette platforme med klimaviden til borgerne.

MÅLEPUNKTER

Kvartal opdateringer fra kommunen til borgerne, der begynder medio 2023.

Kommunen skal vise vejen med deres egne vaner.

Derfor skal kommunen altid gå foran, når det kommer til mere klimavenligt forbrug.

Kommunen skal være opdateret med den nyeste viden og forpligtet til at opdatere borgerne. Det kunne for eksempel være på en særlig hjemmeside eller gennem andre tiltag.

FORBRUG

Forslag # 3

Den ældre befolkning skal undervises.

For at gøre det, skal kommunen undersøge hvad der virkede i Greve Kommune i samarbejdet med den lokale Ældre Sagen.

Vi skal tidligt inddrage Ældre Sagen i Hørsholm til inspiration.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen skal igangsætte arbejdet og tage kontakt til Greve Kommune og den lokale afdeling for Ældre Sagen.

MÅLEPUNKTER

Inden for 6 måneder har Kommunen haft dialog med Greve kommune og Ældre Sagen i Hørsholm

Forslag # 4

I Hørsholm Kommune skal der ikke være papirreklamer, da disse er et unødvendigt spild af ressourcer.

Samtidig kan ugeavisen digitaliseres, da det ligeledes vil spare på papiret.

Det gælder generelt, at man aktivt skal tilvælge reklamer og ikke fravælge det, som det er tilfældet i dag.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen skal undersøge, hvad det vil kræve at forbyde papirreklamer i kommunen.

MÅLEPUNKTER

Kommunen skal allerede begynde arbejdet i morgen. Målet er, at alle ved, hvordan de slipper af med papirreklamer.

Forslag # 5

Overskudsmad, der er produceret, skal sendes videre så det ikke bliver spildt. Det gælder både i kommunens kantiner, men også i erhvervskantiner.

En løsning kunne være mere "Too good to go" eller lignende ordning, hvor overskydende mad kan afhentes.

ROLLER OG ANSVAR

Alle med kantiner i kommunen, skal være med inde over.

Kommunen skal også arbejde for, at de øvrige kantiner kommer med. Kommunen har ansvar for best practice på området.

MÅLEPUNKTER

Opsamling om hvem, der gør hvad. 'Smileyordning, der viser, hvor gode forskellige kantiner er, ligesom 'trustpilot' men om hvor meget madspild man har. Indsatsen skal begynde i snarest.

Forslag # 6

Kommunen skal drive på offentlig debat om og indflydelse på landspolitikere for at få fjernet moms på varer, der er klimavenlige og gerne CO2-neutrale.

På den måde vil det grønne valg også blive det billige.

*Fødevarer der ikke er transporteret langt skal ligeledes fritages for moms.
Man kan også anvende Concitos fødevareranalyse til at afgøre, hvilke fødevarer, der skal fritages.*

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen skal bruge sin indflydelse i Kommunernes Landsforening og overfor regeringen til at arbejde for en ændring.

MÅLEPUNKTER

Snarest.

Forslag # 7

Bevidste valg - også på ferie.

Når politikere og ansatte i kommunen skal på ekskursion skal CO₂-udledningen indtænkes. Det vil både konkret nedsætte udledningerne, men også inspirere borgerne til selv at reducere deres udledninger.

Kommunens opgave er at tjene som best practice / inspiration til borgerne.

Kommunen skal oplyse borgere om udledningerne forbundet ved rejser.

ROLLER OG ANSVAR

Den enkelte borger har ansvaret, men kommunen skal oplyse og informere borgerne om konsekvenserne.

Kommunen skal arbejde målrettet på at nedbringe udledningerne fra deres egne rejser og ekskursioner.

MÅLEPUNKTER

En gang om året oplyser kommunen, hvordan de har reduceret deres CO₂ under ekskursioner og rejser.

Kommunen lægger oplysninger om udledninger i forbindelse med ferieformer ud snarest.

FORBRUG

4. ENERGIBESPARENDE TRANSPORT

Klimaborgerpanelets drøm for kommunen:

*Meget bedre transport gennem ændring af vaner.
Mere og bedre CO-neutral offentlig transport*

Vores omstilling:

Den offentlige transport skal udvides og være CO₂-neutral for at understøtte og motivere til, at den samlede private bilpark reduceres.

Kommunen skal motivere borgerne til i højere grad at vælge elbiler, mindre biler - at cykle og benytte alternative former for transport.

Offentlig transport og samkørsel skal gøres attraktivt og være et reelt alternativ til privatbilisme.

Følgende er klimaborgerpanelets forslag til at nå denne omstilling. Forslagene præsenteres i en prioritet rækkefølge.

TRANSPORT

Forslag # 1

Antallet af parkeringspladser ved togstationerne i Hørsholm Kommune skal øges for at gøre det attraktivt for borgerne at benytte offentlig transport. Herunder, skal antallet af lade-standere øges tilsvarende.

Hørsholm Kommune bør indstille til, at driften fra kommunens stationer øges markant. Eksempelvis med hurtigtog fra Rungsted Kyst samt kortere togstammer med hyppigere afgang.

ROLLER OG ANSVAR

De kommunale politikere skal igangsætte de dele af anbefalingen, som det er muligt for dem selv at iværksætte. Derudover skal de kommunale politikere påvirke landspolitikere og relevante myndigheder for at sikre hyppigere togdrift til især Rungsted Kyst station.

MÅLEPUNKTER

Udbygning af parkeringspladser ved stationer påbegyndes snarest.

Antallet af lade-standere øges i takt med behov.

Dvs. i takt med at antallet af borgerne konverterer til el-biler.

Behovet for øget togdrift formuleres og fremlægges for relevante myndigheder snarest muligt.

TRANSPORT

Forslag # 2*

Det skal undersøges, om der i fremtiden kan komme S-tog, eller tilsvarende hurtigdrift på kystbanestrækningen.

Det vil i højere grad muliggøre flere tog og tog til tiden.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunens skal undersøge, hvad det vil kræve for, at der kom S-tog eller S-togs lignende tilstand på kystbanen. Herunder presse på for at få det indført.

MÅLEPUNKTER

Kommunen afsøger mulighederne inden ultimo 2023. Forhandlinger om udvidelse påbegyndes senest 2024.

*En mindretalsudtalelse omhandler anbefalingen.
Se bilag på s. 64.

Forslag # 3

Der skal i Hørsholm Kommune være eldrevet shuttlebus mellem stationer, havnen og bymidten.

Der skal også arbejdes for (og evt. gives tilskud til), at Green Mobility, GoMore eller DriveNow kan bruges i Hørsholm. Men der må også gerne arbejdes for, at det kommer til hele Sjælland.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen skal iværksætte arbejdet med shuttlebus. Derudover skal kommunen tage kontakt til leverandørselskaber for at få delebilsordninger til kommunen.

MÅLEPUNKTER

Shuttlebus-ordning finansieres og igangsættes i 2023/2024.

Mulighed for delebilsordninger inden for kommunens område iværksættes snarest.

Forslag # 4

Kommunen skal undersøge, om der er mulighed for finansiering af offentlige cykler og løbehjul med og uden el, der indgår i en pantordning. Det skal minde om Green Mobility eller andre lignende ordninger.

Kommunen skal motivere til holdningsændring hos borgerne for at øge cyklisme. Evt. via kampagner.

Vi skal have bedre og mere sikker cykelparkering i Hørsholm by og ved stationerne. Det kunne f.eks. være aflåste cykelskure eller låste cykelstativer.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen skal drive forhandlinger med relevante delebilsfirmaer om, hvad der skal til for at få dem til Hørsholm.

Kommunen skal lave en strategi for, hvordan den vil arbejde for en holdningsændring evt. i samarbejde med andre aktører.

Kommunen skal opføre sikrere cykelparkering.

MÅLEPUNKTER

Igangsættes snarest.

Forslag # 5

Grøn bølge på gennemkørselsveje i Hørsholm - det gælder som minimum Usserød Kongevej og Rungstedvej.

Målsætning om, at alle kommunale biler skal være elbiler.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunens trafik-ansvarlige skal arbejde med forslagene om grøn bølge på hovedfærdselsårene i kommunen.

Kommunen skal udskifte egen bilflåde, så den bliver grøn.

MÅLEPUNKTER

Grøn bølge skal implementeres allerede i morgen.

Konvertering til grøn bilflåde gennemføres senest i 2025.

Forslag # 6

App (f.eks. Nabogo) til samkørsel skal promoveres i Hørsholm, og understøttes af pick-up P-pladser omkring motorvejsafkørsler samt carpool-kørebane mulighed på motorvejen.

Carpool-kørebane reserveres for bilister med +2 personer pr. bil.

Der skal være hjælp til borgere, så de får kendskab til appen og dens anvendelse.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen skal være initiativtager, men skal samarbejde med andre aktører såsom Ældresagen og Biblioteket (man kan også indtænke borgernes fællesskaber, såsom venner, naboer og familie.)

Kommunen skal facilitere pick-up P-pladser ved motorvejsafkørsler i samarbejde med vejdirektoratet. Der skal igangsættes en dialog med relevante myndigheder omkring carpool-kørebane og forsøgsordning iværksættes.

MÅLEPUNKTER

Pick-up-pladser og carpool-kørebane etableres inden 2026.
Appen følger denne tidsplan.

Forslag # 7

Tung og CO2-udledende trafik forbydes/begrænses i bymidten.

Dieselbiler i byen forbydes.

Store lastbiler skal kunne læsse af på central plads og herfra skal varer kunne distribueres med mindre - og mindre CO2-udledende - biler.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen og erhvervsdrivende laver aftaler med leverandører.

MÅLEPUNKTER

Påbegyndes primo 2024

5. GRØN VARME OG EL I HØRSHOLM

Klimaborgerpanelets drøm for kommunen:

CO₂-neutral varme og elforsyning i 2030

Vores omstilling:

Vi skal væk fra energikilder, der har en direkte udledning af CO₂, og energispild skal reduceres.

Vi skal hen imod CO₂-neutral fjernvarme, dvs. uden gas og affaldsforbrænding og mere effektiv energiudnyttelse.

*Følgende er klimaborgerpanelets forslag til at nå denne omstilling.
Forslagene præsenteres i en prioritet rækkefølge.*

ENERGI OG FORSYNING

Forslag # 1

Hørsholm Kommune skal udfordre lovgivning, som er en barriere for den grønne omstilling

Eksempler på den type af lovgivning kunne være:

- *el over egen matrikel (ved fælles solcelleanlæg)*
- *krav til kølemidler og service til individuelle varmepumper, for at undgå "billige" produkter der i sidste ende forurener mere.*

ROLLER OG ANSVAR

Hørsholm Kommune skal tage det op med Christiansborg og bruge sin indflydelse i Kommunernes Landsforening.

MÅLEPUNKTER

Kommunen skal række ud så hurtigt som muligt.

ENERGI OG
FORSYNING

Forslag # 2

Vi skal sikre symbioser i den grønne omstilling.

Konkrete eksempler:

- *udnyttelse af spildvarme fra køling i skøjtehallerne til opvarmning i svømmehallen*
- *symbiose mellem spildevandsbehandling og varmeproduktion, fx varmepumper baseret på spildevand og eventuelt biogasproduktion*

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen skal tage initiativet og sætte de virksomheder, som de er medejere af, i gang. Det gælder bl.a. Novafos, Norfors. Der skal der findes energikonsulenter, som kan rådgive.

Kommune skal også tage initiativ til at undersøge interessen blandt andre lokale virksomheder for at indgå i et symbiosesamarbejde.

MÅLEPUNKTER

Potentialet i kommunen er screenet i løbet af 2023.

ENERGI OG
FORSYNING

Forslag # 3

Fjernvarmeproduktionen skal konverteres til 100% CO₂-neutralitet. Det kan for eksempel ske ved at benytte varmepumper eller eventuelt solvarme.

Affaldsforbrænding skal ikke længere være en del af fremtidens fjernvarme.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen skal sammen med Norfors arbejde på det.

MÅLEPUNKTER

I 2030 skal der være 100% CO₂-neutral fjernvarmeproduktion.

**ENERGI OG
FORSYNING**

Forslag # 4

Der skal ske en udvidelse af den eksisterende fjernvarmeforsyning. Derudover skal decentrale løsninger til de områder, der ikke kan kobles på fjernvarmenettet fremmes.

Det kunne for eksempel være mindre lokale varmeforsyningsenheder med jordvarmepumper og solceller.

Derudover skal der tilbydes midlertidige luft-til-vand varmepumpeløsninger til gas-/oliekunder, indtil fjernvarme kan leveres, for at sikre tilstrækkelig (min. 70%) tilslutning til fjernvarme

Andre decentrale tiltag er ligeledes:

- koordinering af fælles indkøbsaftale for at sikre gode priser*
- stille konsulenter til rådighed med henblik på lokale grønne varmeløsninger.*

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen skal stå for varmeplanlægningen, mens Norfors skal stå for anlægsarbejdet.

MÅLEPUNKTER

I 2023: Midlertidige varmepumpeløsninger bliver tilbudt

I 2028: 100% udbygning til de områder, som kan forsynes med fjernvarme.

**ENERGI OG
FORSYNING**

Forslag # 5

Udnyt tag- og facadepotentialer til solceller på kommunale bygninger som alternativ til at opsætte solceller på grønne arealer.

Rådgivning til erhverv og borgerne omkring, hvordan man kan lave æstetiske løsninger, der producerer grøn energi og derved mindsker CO2 aftrykket.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen arrangerer events med eksperter, der kan informere borgere.

Kommunen er også ansvarlig for selv at opsætte solceller, eller som alternativ at udleje tage og facader til eksterne aktører, som finansierer og driver sådanne solcelleanlæg.

.

MÅLEPUNKTER

I 2025: 25% af kommunens tage og facader har solceller

I 2030: 100% af kommunens tage og facader har solceller

**ENERGI OG
FORSYNING**

Forslag # 4

Der skal ske en udvidelse af den eksisterende fjernvarmeforsyning. Derudover skal decentrale løsninger til de områder, der ikke kan kobles på fjernvarmenettet fremmes.

Det kunne for eksempel være mindre lokale varmeforsyningsenheder med jordvarmepumper og solceller.

Derudover skal der tilbydes midlertidige luft-til-vand varmepumpeløsninger til gas-/oliekunder, indtil fjernvarme kan leveres, for at sikre tilstrækkelig (min. 70%) tilslutning til fjernvarme

Andre decentrale tiltag er ligeledes:

- koordinering af fælles indkøbsaftale for at sikre gode priser*
- stille konsulenter til rådighed med henblik på lokale grønne varmeløsninger.*

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen skal stå for varmeplanlægningen, mens Norfors skal stå for anlægsarbejdet.

MÅLEPUNKTER

- I 2023: Midlertidige varmepumpeløsninger bliver tilbudt
- I 2028: 100% udbygning til de områder, som kan forsynes med fjernvarme.

**ENERGI OG
FORSYNING**

DEL 3: DOKUMENTATION

REKRUTTERING TIL BORGERPANELET

Tilmelding

Hørsholm Kommune udsendte en invitation gennem Digitalpost til alle borgere i kommunen over 16 år. Her blev de inviteret til at deltage i borgerpanelet. I alt 345 tilmeldte sig ud af de 20.401 udsendte invitationer, hvorved svarprocenten var på 1,7%.

Lodtrækning

Analysebureauet Analyse & Tal har foretaget lodtrækningen ved en stratificeret, tilfældig metode.

Sammen med invitationen fra Hørsholm Kommune, modtog borgerne et spørgeskema udarbejdet af Analyse & Tal. Spørgeskemaet var baseret på fire kriterier for udvælgelse af deltagere til borgerpanelet. Besvarelserne udgjorde datagrundlaget på de tilmeldte borgere, som gjorde Analyse & Tal i stand til at foretage en stratificeret lodtrækning.

24 profiler blev sammensat. Herefter blev 24 borgere (+ suppleanter) udtrukket ved den tilfældige udvælgelse til at være borgersamlingens medlemmer.

Udvælgelsesparametrene var:

- Køn
- Alder
- Geografi
- Uddannelse

Den stratificerede lodtrækning sikrede et grundlæggende princip for et legitimt borgerpanel; en spredning i medlemmerne, på den måde blev borgerpanelets endelige sammensætning så repræsentativ for Hørsholms befolkning som muligt. Parametrene var udvalgt på baggrund af kriterier, der havde særlig relevans for det spørgsmål, borgerpanelet blev stillet. På denne måde bidrog lodtrækningen til at skabe de bedste forudsætninger for, at forskellige perspektiver og behov kunne indgå i borgerpanelets dialog og endelige anbefalinger til fremtidens Hørsholm.

I praksis blev det muligt at korrigere for den skævhed, der var mellem dem, der tilmeldte sig lodtrækningen og befolkningens sammensætning som helhed i Hørsholm.

I praksis blev det muligt at korrigere for den skævhed, der var mellem dem, der tilmeldte sig lodtrækningen og befolkningens sammensætning som helhed i Hørsholm.

Køn	Fordeling i Kommunen	Fordeling blandt tilmeldte	Fordeling i borgerpanelet
Mænd	46%	58%	46%
Kvinder	54%	42%	54%
	100%	100%	100%

Uddannelsesniveau	Fordeling i Kommunen	Fordeling blandt tilmeldte	Fordeling i borgerpanelet
Grundskole / Andet	22%	2%	8%
Erhvervsfaglig	21%	8%	13%
Videregående (inkl. gymnasial)	57%	90%	79%
	100%	100%	100%

Alder	Fordeling i Kommunen	Fordeling blandt tilmeldte	Fordeling i borgerpanelet
16-25 år	11%	1%	0%
26-42 år	16%	8%	29%
43-59 år	30%	30%	29%
60+ år	43%	62%	42%
	100%	100%	100%

Bopæl / Skoledistrikt	Fordeling i Kommunen	Fordeling blandt tilmeldte	Fordeling i borgerpanelet
Usserød Skole	20%	23%	29%
Vallerødskolen	27%	24%	21%
Hørsholm Skole	30%	31%	25%
Rungsted Skole	23%	23%	25%
	100%	100%*	100%

*Afrundinger gør, at tallene ikke altid summerer til 100.

Tabellerne viser procentfordelingen af de fire parametre blandt den samlede befolkning i Hørsholm Kommune, blandt de tilmeldte og endelig blandt de udtrukne medlemmer i borgerpanelet.

Da de 24 borgere var udtrukket, blev de kontaktet telefonisk af Nathan Campion, der er projektmedarbejder i Hørsholms Kommunes klimateam. Det var med henblik på at validere deres kontaktoplysninger, sikre at de overholdt udvælgelseskriterierne, samt at de kunne deltage ved alle programlagte møder.

Formålet med de individuelle samtaler var også at give de udvalgte borgere mulighed for at afklare eventuelle spørgsmål og få en endelig bekræftelse på borgernes tilsagn, samt viden om, hvorvidt der var særlige hensyn, der skulle tages til pågældende borger.

Efterfølgende fik både de 24 udvalgte og de resterende af de 345 tilmeldte borgere henholdsvis bekræftelses- og afslagsbreve fra Hørsholm Kommune med stor tak for interessen i borgerpanelet.

Gennemsnit af deltagerantal på tværs af de fysiske samlinger: 21,25 ud af 24 mulige.

- Første samling – Kickoff: 22
- Anden samling: 21
- Tredje samling: 22
- Fjerde samling: 20

BORGERPANELETS ARBEJDSPROCES

Borgerpanelet mødtes fire gange over en periode på en måned for at drøfte det spørgsmål, som kommunalbestyrelsen havde stillet dem.

Borgerpanelet fandt sted i oktober 2022. Undervejs blev medlemmerne klædt på med viden, for bedst muligt at kunne drøfte forskellige hensyn og perspektiver med hinanden. I november 2022 lancerer borgersamlingens medlemmer deres anbefalinger på et møde med kommunalbestyrelsen. Borgerpanelet er herefter færdigt med sit arbejde.

Borgerpanelets medlemmer arbejdede med en opdeling af kerneopgaven i to temaer henholdsvis CO2-reduktioner og klimatilpasning.

Indenfor CO2-reduktion udvalgte borgerne yderligere 5 temaer:

- Natur
- Transport
- Bolig
- Forsyning
- Forbrug

På sidste samling blev der nedsat en redaktionsgruppe, som afholdte to møder for at redigere anbefalingerne, med henblik på at skabe sammenhæng og forståelse i udgivelsen. Redaktørgruppen sikrede den nødvendige gennemskrivning.

Redaktionsgruppens arbejde blev sendt ud til medlemmerne, som fik muligheden for at komme med en mindretalsudtalelse.

Til den sidste samling tilkendegav borgerne, hvilke af de konkrete forslag inden for undertemaerne til CO₂-reduktion, som de vurderede var de vigtigste. Med afsæt i afstemningen fremgår de forskellige forslag i en prioriteret rækkefølge i den samlede anbefaling.

Borgerne har tilsammen haft omkring 660 interaktionstimer (22 deltagere som har brugt 30 timer). Tiden er bl.a. brugt på at læse forberedelsesmateriale, deltage i borgerpanelets møder, forberede særlige opgaver såsom at præsentere anbefalingerne for politikerne og redigere anbefalingerne.

Lancering

Den 28. november 2022 samles kommunalbestyrelsen og klimaborgerpanelets medlemmer. Her overrækker borgerpanelets medlemmer anbefalingerne til kommunalbestyrelsen.

Oversigt over Klimaborgersamlingens møder

Kickoff - 1. samling

- Kommunalbestyrelsen overdrager opgaven til medlemmerne af borgerpanelet.
- Medlemmerne præsenteres for mandat og rolle.
- Medlemmerne klædes på med de første to faglige inspirationsoplæg.
- Fælles spilleregler fastsættes.

2. samling - CO2-reduktioner

- Temasamling om CO2-reduktioner
- Fælles værdier for borgerpanelet
- Oplæg om, hvordan man kan sikre kommunale CO2-reduktioner
- Snak om fordele og ulemper ved fremtidens Hørsholm
- Arbejde med de fem temaer: Transport, bolig, forsyning, natur og forbrug.

3. samling - Klimatilpasning

- Temasamling om klimatilpasning
- Oplæg om klimatilpasning i en kommunal kontekst
- Arbejde med at finde dilemmaer og prioriteter i Hørsholm

4. samling - Skriveværksted

- Skriveværksted
- Feedback fra Karina Andrade (ekspertforperson) til borgernes foreløbige arbejde
- Arbejde med at skrive:
- Konkrete forslag inden for temaerne under CO2-reduktioner
- Borgerpanelets vision og værdier
- Prioriteringer inden for klimatilpasning

Ekspertoplæg

Medlemmerne af borgerpanelet blev på tre af samlingerne introduceret for en række inspirations- og vidensoplæg. Oplæggene skulle klæde dem på til at arbejde med den opgave, de havde fået stillet.

Emnerne for oplæggene og oplægsholdere blev aftalt i samarbejde med borgerpanelets ekspertforperson.

Første samling:

Klimaforandringerne – lokalt og globalt v. Rasmus Svaneborg, Klimamonitor
Klima i Hørsholm v. Thomas Østergaard, Hørsholm Kommune

Anden samling:

Reduktionsscenarier v. Thomas Østergaard præsenterer Scenarier fra EA – EA
og Hørsholm Kommune
Kommunal Klimahandling v. Sofus Rex, Gate 21

Tredje samling:

Klimatilpasning v. Nina Baron, Københavns Professionshøjskole
Klimatilpasning i Hørsholm v. Johanne Storgaard Brok, Hørsholm Kommune

HOLDET BAG

Arbejds- gruppe

Borgerpanelets design og gennemførsel er løbende blevet udviklet og koordineret i et tæt samarbejde mellem We Do Democracy og Hørsholm Kommune.

Karina Andrade fra Gate 21 har været borgerpanelets uafhængige ekspertforperson og har bidraget til udarbejdelsen af materialesamling, input til oplægsholdere samt feedback til borgerpanelets arbejde. Karina Andrade har dermed været med til at sikre, at borgerne fik den viden, som var nødvendig for, at de kunne komme med informerede anbefalinger til kommunalbestyrelsen.

Ekspert- forperson

Proces- værter

Under borgerpanelets møder deltog en bordvært i hver gruppe. Bordværten havde til opgave at støtte medlemmerne i deres arbejde ved at lytte med ved bordene, hjælpe til med at facilitere dialogen, sørge for at alle blev hørt og understøtte fremdriften.

Det var også procesværternes opgave at være lead facilitatorens forlængede arm og videreformidle forskellige opgaver, der skulle løses i grupperne. Det har ikke været en del af rollen som bordvært at bidrage med egne holdninger eller faglig viden.

Bordværterne er ansatte i forskellige afdelinger af Hørsholm Kommune, hvilket har været med til at styrke den organisatoriske læring i metoden, i facilitering generelt og sikre forankring af borgerpanelets arbejde.

We Do Democracy har trænet procesværterne i deres rolle forud for første samling og har givet dem en specifik briefing forud for hver samling.

Bilag

Mindretalsudtalelse

En borger har benyttet sig af en mindretalsudtalelse, der er indsat nedenfor.

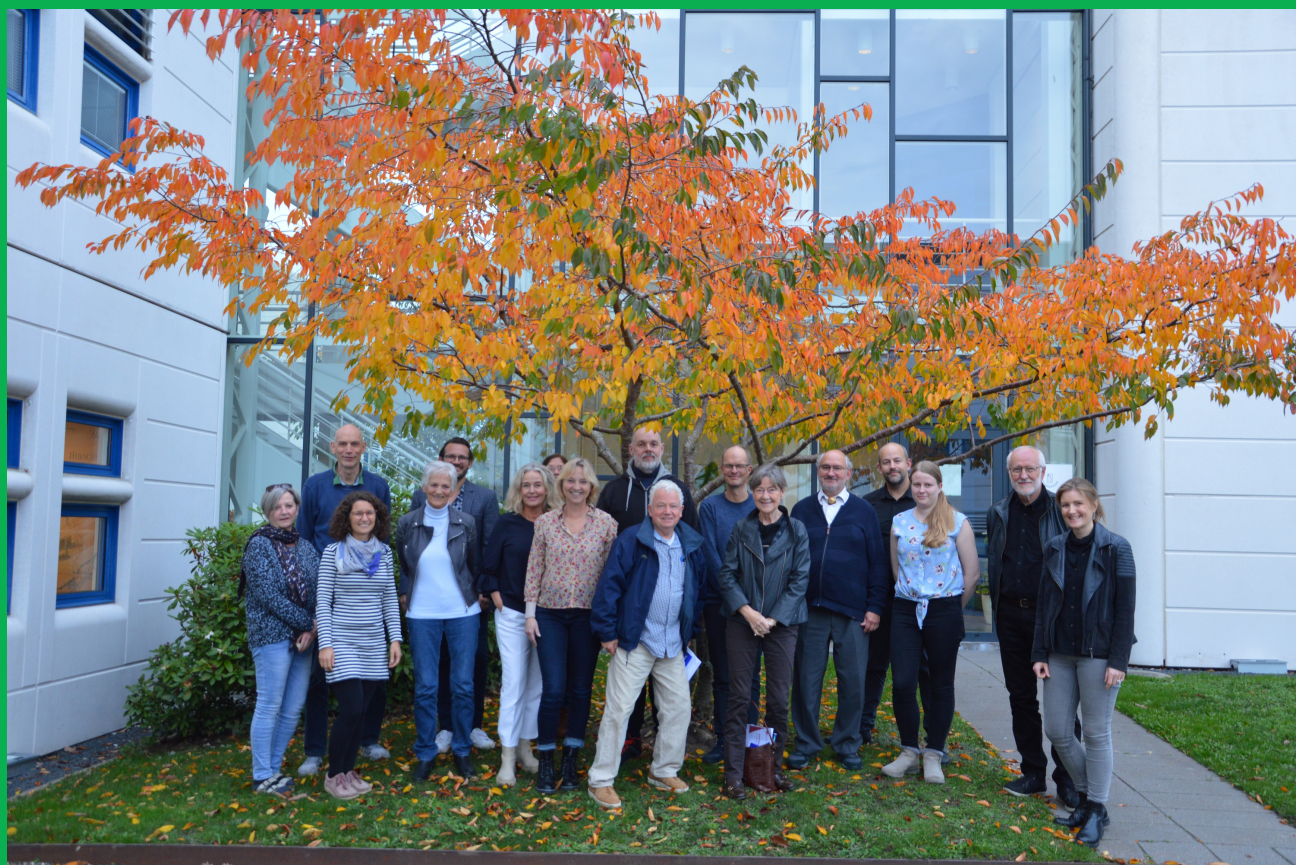
1): Naturen i centrum, forslag #1:

Jeg er ikke enig i, at landbrugsområder til fødevareproduktion skal tilplantes med energiafgrøder, da foruden klimakrisen også står i en fødevarekrise.

2): Energibesparende transport, forslag #2:

Jeg er ikke enig i, at der skal arbejdes for S-togsdrift, da det essentielle ift. at få mange over i den offentlige transport er mange og pålidelige hurtige forbindelser til og fra København i myldretidsperioderne.

Vh Asger Myken

Hørsholm Klimaborgerpanel
2022

SCAN QR-KODEN
OG FØLG MED I
KLIMAINDSATSEN
I HØRSHOLM

